

La Gònima

Moià

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Al sud de la vila - Km 35 Ctra. CB133
Emplaçament Trencant a mà esquerra de la carretera, està indicat.

Coordenades:

Latitud: 41.79032
Longitud: 2.10987
UTM Est (X): 426040
UTM Nord (Y): 4626879

Classificació

Número de fitxa 08138 - 25
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Pèrdues volumètriques i en el cas de la Gònima Gran l'edifici està en estat ruïnós.
Protecció Inexistent
Número inventari Si, IPA nº 76, ACCN 16744
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 08137A009000220000IE
Autoria de la fitxa Cristina Casinos
Data de registre de la fitxa: dj., 13/09/2018 - 02:00

Descripció

Conjunt d'edificis format per dues masies: la Gònima Gran i la Gònima Xica.

La Gònima Gran és un mas de grans dimensions de planta rectangular de dos pisos més golfes, amb teulada a dues vessants amb ràfec d'una filada de rajoles i embigat, tot i que ha caigut la major part. La façana principal o frontispici està encarada a migdia. La portalada amb arc de mig punt està amagada darrere d'un afegit més modern amb volta d'aresta sobre el qual hi ha una galeria de tres arcs rebaixats, un d'ells tapiat. A la banda est d'aquesta galeria, a nivell del terra, hi ha un cobert fet amb maçoneria possiblement de la mateixa època que la galeria, a l'igual que part de la façana est on s'observa clarament una ampliació i mostres tapiades de l'esmentada galeria que continuava per llevant.

L'entrada al mas dona pas a un vestíbul enllosat des d'on es distribueixen dues sales a dreta i esquerra, les quadres que encara conserven els abeuradors d'obra i fusta i dues voltes de mig punt. Des del vestíbul i al mateix nivell es podia accedir a dues sales més, actualment inaccessibles. Mitjançant una escala de pedra amb barana de ferro forjat s'accedeix al segon pis, on es distribuïen les altres habitacions avui no visitables ja que la major part dels murs i la teulada han caigut. Des de l'interior es pot observar encara una part de l'embigat de la teulada oest. La façana de tramuntana dona a un dipòsit d'aigua de planta rectangular d'uns 1,5 x 10 m descobert que llinda amb les façanes sud dels coberts de la Gònima Xica.

Aquest segon edifici de planta rectangular de dos pisos més golfes amb teulada a dues vessants i ràfec d'una filada de rajoles i amb fumeral quadrangular modern, és el nucli més antic del conjunt.

L'accés a la Gònima Xica es realitza per una portalada a la façana oest, d'estil clàssic amb llinda de fusta, sense inscripció, que dona al barri on es distribueix la cort (dos coberts) i on podem observar una petita finestra amb la llinda decorada amb un petit arc conopial gòtic. Davant del mas hi ha la pallissa, que conserva la teulada a dues vessants, l'embigat i dos arcs de mig punt que arranquen d'una columna central de maó.

Observacions:

Les UTM de la fitxa són les que pertanyen a la Gònima Gran que està en mal estat de conservació, les de la Gònima Xica són x: 426142; y: 4627123; 667 snm.

La Gònima Xica està habitada pels masovers, la Gran està abandonada i en estat ruïnós.

En cap dels dos edificis s'ha observat cap inscripció.

Annexat a la façana de tramuntana del mas hi ha un cobert (actualment galliner) restaurat.

A l'inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya és denominada: la Gònima Gran.

Història

La Gònima Gran va ser construïda pels amos abans que la Xica i va ser abandonada ara fa quasi cinquanta anys.

Bibliografia

AD (1981); Gran Geografia comarcal de Catalunya. Bages, el Berguedà i el Solsonès. Vol. II. El Moianès. pàg. 167-185. Barcelona.

Gamundi-Pallàs (1982); Servei del Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Generalitat de Catalunya (2008); www.cultura.gencat.net/invarquit

Riera i Fonts, C (2002); " Topònims del Moianès d'origen Germànic ". Modilianum N° 27. pàg. 55-67. Desembre. Moia.

Ubals i Picanyol, D (2001); " Les Masies de Moià ". pàg. 86. Moià.

